

Näkökyvyn säilyttäminen yhä tärkeämpää visuaalisessa maailmassa

Glaukooma, kansankielellä myös silmänpainetauti, johtaa hoitamattomana ihmisen asteittaiseen sokeutumiseen. Hyvällä hoidolla tauti voidaan kuitenkin pysäyttää ja näkökyky säilyttää.

Ihmisten välinen viestintä, kaupankäynti ja jopa peruspalvelut ovat tulevaisuudessa yhä enenevässä määrin tarjolla ainoastaan visuaalisessa muodossa ja jaetaan sähköisesti tietokoneiden ja älylaitteiden avulla ihmisille. Samalla kun seniorit halutaan pitää mahdollisimman pitkään kodeissaan hoitoa vaativat silmätaudit lisääntyvät eliniän odotteen noustessa.

”Edellä kuvatun kehityskulun myötä ihmisen näkökyvyn säilyttäminen elämän ehtopuolella on entistä tärkeämpää”, emeritusprofessori ja silmätautien ylilääkäri **Ahti Tarkkanen** valottaa.

Silmänpaineen mittaus sujuu Icare HOME -kotimittarilla helposti.

Icare Finland Oy aloittaa toukokuussa 2018 Icare HOME -kotimittauslaitteiden myynnin kuluttajille.

Lisätietoja:
www.silmänpaine.fi / puh. 020 730 8080

Turhat sokeutumiset estettävissä

Glaukooma on yksi merkittävimmistä sokeutta aiheuttavista sairauksista maailmassa. Suomessa glaukoomaa sairastaa noin 90 000 ihmistä. Taudin aikaisella havaitsemisella ja oikealla hoidolla sen eteneminen voidaan pysäyttää ja jäljellä oleva näkökyky säilyttää.

Glaukooman riskitekijöitä ovat muun muassa ikä, kohonnut silmänpaine, perinnöllisyys ja suuri-asteinen likinäköisyys. Niistä silmänpaine on ainoa tekijä, jota voidaan hoitaa, joten sen seuranta on olennaista glaukooman diagnosoinnissa ja oikean hoidon määrittämisessä.

”Kohonnut silmänpaine syntyy, kun silmään erityyvä kammionestettä poistuu hitaammin kuin uutta erittyy. Normaalisissa silmissä silmänpaineen vaihtelu on vähäistä, mutta glaukoomassa – sen tyyppistä riippuen – paineen vaihtelu voi olla merkittävää. Painepiikit tulevat yksilöllisesti vuorokauden eri aikoihin, jolloin koti- tai itsemittaus on aiheellinen. Vahingolliset silmänpainepiikit eivät siis tule välttämättä esiin normaalin työpäivän aikana suoritetuissa mittauksissa,” Tarkkanen kertoo.

Icaren silmänpainemittari on suomalainen innovaatio, jonka kehitti lääkäri **Antti Kontiola**. Icare HOME -silmiänpainemittaria käyttäen potilas mittaa paineensa itse. Lisäksi Icarella on ammatilaiskäyttöön tarkoitettuja malleja, joilla mittauksen suorittaa esimerkiksi lääkäri. ”Icare HOME -mittarilla mittauksen voi tehdä vaivattomasti ja turvallisesti itse kotona. Se ei edellytä silmän puuduttamista kuten perinteiset menetelmät. Laitteilla on maailmanlaajuinen tilaus, kun glaukoomaa sairastaa maailmassa 65 miljoonaa ihmistä ja heistä 8 miljoonaa on sokeutunut,” Tarkkanen summaa.

Silmänpaineen vuorokausi- vaihtelu selviää kotimittauksella

Krooninen avokulmaglaukooma on täysin oireeton sairaus, jota potilas ei voi varhaisvaiheessa itse havaita. Jos epäillään glaukoomaa, voi todellisen silmänpaineen vuorokausivaihtelun selvittämisessä itsemittaus kotona osoittautua tarpeelliseksi. Jos taas hoito on aloitettu, voidaan itsemittauksella varmistaa, että silmänpaine on tavoitealueella vuorokauden ympäri. Jos näin ei ole, voidaan asiaa auttaa muuttamalla lääkkeiden ottoaikoja. Jos se ei

”Mittauksen voi tehdä
vaivattomasti ja
turvallisesti itse kotona.
Se ei vaadi puudutusta
kuten käytössä oleva
standardimenetelmä.”

Icare HOME -laitteessa käytetään hygieenisia ja turvallisia kertakäyttöantureita.

riittää, voidaan hoitoa tehostaa. Tavallisimmin käytetään silmänpainetta alentavia lääkkeitä, mutta myös silmänpainetta pysyvästi alentavat leikkaukset ovat kehittyneet nopeasti.

Jotkut glaukoomapotilaat voivat olla huolissaan siitä, mitä tapahtuu silmänpaineille esim. kovan saunomisen, pitkän juoksulenkin tai rankan työurakan jälkeen. Tämäkin asia selviää itsemittauksella.

Jos suvussa on ollut glaukoomaa, on aihetta kääntyä silmätautien erikoislääkärin puoleen viimeistään 40 vuoden iässä. Muulloin tarve syntyy esim. ikä- tai oireiden ilmaantuessa.

Tutkimuksessa ei tyydytä pelkkään painemittaukseen, vaan mm. mykiön, lasiaisen, silmänpohjan, ja näköhermon tila arvioidaan huolella. Myös näkökenttätutkimus voi osoittautua aiheelliseksi, samoin OCT eli valokerroskuvaus.

”Nykyisin verenpainetta seurataan mittauksin kotona itse, diabetespotilaat mittaavat

verenpaineen jopa lukuisia kertoja vuorokaudessa. Tähän saakka silmänpainetta on seurattu vain erikoislääkärin vastaanotolla. Se tulee luonnollisesti jatkumaan. Kuitenkin silmänpaineen mittaaminen kotona toisen henkilön toimesta tai mieluiten potilaan itsensä suorittamana tulee olennaisesti tehostamaan glaukooman tutkimusta ja hoitoa niin meillä kuin muualla. Elinajan odotteen kohoamisen ei tarvitse merkitä sokeutumista seniorivuosien loppuvaiheessa”, Tarkkanen päättää. ●

Emeritusprofessori ja silmätautien ylilääkäri Ahti Tarkkanen.